

Deklaratív programozás, 5. gyakorlat (Erlang), 2020.11.03. -- 2020.11.05.
Néhány feladathoz segítséget talál a feladatsor végén.

Írjon olyan Erlang-függvényt, amely megfelel az adott fejkomentnek. A feladat megoldásához felhasználhat korábbi sorszámú feladatokban definiált eljárásokat. Néhány feladathoz segítséget talál a feladatsor végén.

A függvényt a modulnév megadásával kell meghívni (mnév:fnév); a modulnevet a példákban elhagyjuk.

BINÁRIS FÁK

A példasorban a `fa()` és `egeszfa()` adattípusokat a következő módon definiáljuk:

```
-type fa()      :: level | {any(), fa(), fa()}.
-type egészfa() :: level | {integer(), egészfa(), egészfa()}.
```

Tehát egy `'fa()'` típusú Erlang-kifejezés

- vagy egy olyan adatot tartalmazó csomópont lehet, amely további két `'fa()'` típusú értéket tartalmaz; az első a bal részfa, a második a jobb részfa, az adatot pedig címkének nevezzük;
- vagy címke nélküli levél,

Egy `'egeszfa()'` olyan `'fa()'`, amelynek minden címkéje egész.

A példákban felhasznált változók értéke:

```
T1 = {4,
      {3, level, level},
      {6,
       {5, level, level},
       {7, level, level}}
     },
T2 = {a,
      {b, {x, level, level}, level},
      {c,
       level,
       {d,
        {x, {e, level, level}, level},
        {a, {x, level, level}, {x, level, level}}
       }}
     }.
}
```

1. Bináris egészfa minden elemének növelése

```
-spec fa_noveltje(F0::egeszfa()) -> F::egeszfa().
% Az F fa minden címkéje eggyel nagyobb az F0 azonos helyen lévő címkéjénél.

fa_noveltje(T1) ::= {5, {4, level, level}, {7, {6, level, level}, {8, level, level}}}.
```

2. Bináris fa tükörképe

```
-spec fa_tukorkepe(F0::fa()) -> F::fa().
% F az F0 fa tükörképe.

fa_tukorkepe(T1) ::= {4, {6, {7, level, level}, {5, level, level}}, {3, level, level}}.
```

3. Bináris fa inorder, preorder és postorder bejárása

```
-spec inorder(F::fa()) -> L::list().
% L az F fa elemeinek a fa inorder bejárásával létrejövő listája.
```

```
-spec preorder(F::fa()) -> L::list().
% L az F fa elemeinek a fa preorder bejárásával létrejövő listája.

-spec postorder(F::fa()) -> L::list().
% L az F fa elemeinek a fa postorder bejárásával létrejövő listája.

inorder(T1)    == [3,4,5,6,7].
preorder(T1)  == [4,3,6,5,7].
postorder(T1) == [3,5,7,6,4].
```

---

4. Címke előfordulása (rendezetlen) bináris fában

```
-spec tartalmaz(C::any(), F::fa()) -> B::boolean().
% B igaz, ha C az F fa valamely címkéje.

tartalmaz(x, T1) == false.
tartalmaz(x, T2) == true.
```

---

5. Címke összes előfordulásának száma bináris fában

```
-spec elofordul(C::any(), F::fa()) -> N::integer().
% A C címke az F fában N-szer fordul elő.

elofordul(x, T1) == 0.
elofordul(x, T2) == 4.
```

---

6. Címkék felsorolása hatékonyan (1. SEGÍTSÉG A MEGOLDÁSHOZ)

```
-spec cimkek(F::fa()) -> L::[any()].
% L az F címkéinek listája inorder sorrendben.

cimkek(T1) == [3,4,5,6,7].
```

---

7. Bináris fa bal szélső címkéjének meghatározása

```
-spec fa_balerteke(F::fa()) -> {ok, C::any()} | error.
% Egy nemüres F fa bal oldali szélső címkéje C (minden
% felmenőjére is igaz, hogy bal oldali gyermek).

fa_balerteke(T1) == {ok, 3}.
fa_balerteke(level) == error.
```

---

8. Bináris fa jobb szélső címkéjének meghatározása

```
-spec fa_jobberteke(F::fa()) -> {ok, C::any()} | error.
% Egy nemüres F fa jobb oldali szélső címkéje C (minden
% felmenőjére is igaz, hogy jobb oldali gyermek).

fa_jobberteke(T1) == {ok, 7}.
fa_jobberteke(level) == error.
```

---

9. Bináris fa rendezettsége

Egy bináris fa rendezett, ha inorder bejárásakor a címkéi szigorúan monoton növekednek, azaz a csomópontjai kielégítik a keresőfa-tulajdonságot: minden egyes csomópont címkéje nagyobb a bal oldali gyermekei címkéjénél és kisebb a jobb oldali gyermekei címkéjénél.

```
-spec rendezett_fa(F::fa()) -> B::boolean().
% B igaz, ha az F fa rendezett.
```

- a) Oldja meg a 7. és 8. feladatok szerinti `fa_balerteke/1` és `fa_jobberteke/1` függvényekkel;
 b) oldja meg a 6. feladat szerinti `cimkek/1` és a `lists:sort/1` függvényekkel.

```
rendezett_fa(T1) ::= true.
rendezett_fa(T2) ::= false.
```

---

10. Bináris fa összes címkéjének útvonala (1. SEGÍTSÉG A MEGOLDÁSHOZ)

Egy adott csomópont útvonalának nevezzük azon csomópontok címkéinek listáját, amelyeken át a fa gyökerétől az adott csomópontig el lehet jutni.

```
-type ut() :: [any()].
-spec utak(F::fa()) -> CimkezettUtak::[{C::any(), CU::ut()}].
% A CimkezettUtak lista az F fa minden csomópontjához egy {C,CU} párt
% társít, ahol C az adott csomópont címkéje, CU pedig az adott
% csomóponthoz vezető útvonal.
```

```
utak(T1) ::= [{4, []}, {3, [4]}, {6, [4]}, {5, [4, 6]}, {7, [4, 6]}].
utak(T2) ::= [{a, []},
              {b, [a]},
              {x, [a, b]},
              {c, [a]},
              {d, [a, c]},
              {x, [a, c, d]},
              {e, [a, c, d, x]},
              {a, [a, c, d]},
              {x, [a, c, d, a]},
              {x, [a, c, d, a]}].
```

---

11. Címke összes előfordulása bináris fában útvonallal (1. SEGÍTSÉG A MEGOLDÁSHOZ)

```
-spec cutak(C::any(), F::fa()) -> Utak::[{C::any(), CU::ut()}].
% Utak azon csomópontok útvonalainak listája F-ben, amelyek címkéje C.
```

- Oldja meg listanézettel és a 10. feladat szerinti utak/1 felhasználásával,
- oldja meg memóriatakarékosabban úgy, hogy csak a keresett útvonalakat tárolja az összes útvonal helyett.

```
cutak(x, T1) ::= [].
cutak(x, T2) ::= [{x, [a, b]}, {x, [a, c, d]}, {x, [a, c, d, a]}, {x, [a, c, d, a]}].
```

LUSTA FARKÚ LISTA

```
-type lazy_list() :: nil | {any(), fun(() -> lazy_list())}.
% Ez a lista félig lusta: a fej mindig kiértékelődik, a farkok lusta.
```

```
-spec seq(M::integer(), N::integer()) -> LL::lazy_list().
% Az M-től N-ig egyesével növekedő egész számok lusta farkú listája LL.
seq(M, N) when M =< N ->
  {M, fun() -> seq(M+1, N) end};
seq(_, _) ->
  nil.
```

```
-spec infseq(N::integer()) -> LL::lazy_list().
% Az N-nel kezdődő, egyesével növekedő egész számok lusta farkú listája LL.
infseq(N) -> {N, fun() -> infseq(N+1) end}.
```

---

12. Lusta farkú lista n-edik eleme

- spec nth(L::lazy_list(), N::integer()) -> X::any().
% Az L lusta farkú lista N-edik eleme X (számozás 1-től).
- spec nth2(L::lazy_list(), N::integer()) -> {ok, X::any()} | error.
% Az L lusta farkú lista N-edik eleme X (számozás 1-től).
% A visszatérési érték az 'error' atom, ha az L lista üres vagy
% nincs több eleme, vagy ha N < 1.

```

nth(infseq(1), 99) == 99.
try nth(seq(1,5), 6) of X -> X catch _:_ -> "Nemlétező" end == "Nemlétező".
nth_2(infseq(1), 99) == {ok, 99}.
nth_2(nil, 5) == error.
nth_2(infseq(1), -1) == error.
nth_2(seq(1,5), 6) == error.

```

---

13. Fibonacci-sorozat lusta farkú listával

```

a) -spec fibs(Curr::integer(), Next::integer()) -> LL::lazy_list().
    % LL egy olyan általánosított Fibonacci sorozat (lusta farkú lista),
    % amelynek első két tagja Curr és Next.

b) -spec fib(N::integer()) -> F::integer().
    % F az N-edik Fibonacci-szám.

nth(fibs(0,1), 100) == 218922995834555169026.
nth_2(fibs(0,1), 100) == {ok,218922995834555169026}.
fib(99) == 218922995834555169026.

```

SEGÍTSÉG A MEGOLDÁSHOZ

6. Cél a lineáris időigényű algoritmus. Javasolt segédfüggvény:
- ```

-spec cimkek(F::fa(), L1::[any()]) -> L::[any()].
    % L az F címkéinek listája inorder sorrendben L1 elé fűzve.

```
10. Bináris fa összes címkéjének útvonala. Javasolt segédfüggvény:
- ```

-spec utak(F::fa(), Eddigi::ut()) -> CimkezettUtak::[{C::any(),U::ut()}].
    % A CimkezettUtak lista az F fa minden csomópontjához egy {C,U} párt társít,
    % ahol C az adott csomópont címkéje, U pedig az adott csomóponthoz vezető
    % útvonal az eddigi útvonal elé fűzve.

```
11. b) Címke összes előfordulása bináris fában útvonallal.
A megoldás nagyon hasonló a 10. feladat megoldásához (vö. utak/2 segédfüggvény), de a fa gyökerének címkéjét csak feltételesen tárolja el.

NZH-MINTAFELADATOK

A DP nagyvárthelyi 1. részében az alábbihoz hasonló "mitírki" feladatot kell megoldani Erlang nyelven.

14. Mi az X változó értéke? A deklarációk függetlenek egymástól; az is_space/1 karaktervizsgáló függvény modulnév megadása nélkül hívható.

```

is_space(X) -> X == 32.

X = {{some,6}, [$A], length([fun erlang:'element'/2]),
      (fun erlang:'>'/2)(2,3)}.
X = lists:map(fun is_space/1, lists:concat(["xx7","a5","8z"])).
F = fun lists:seq/2,
X = [F(X, Y) || X <- F(1, 2), Y <- lists:reverse(F(1, 3)), X =< Y].

```

A DP nagyvárthelyi 2. részében az alábbiakhoz hasonló programozási feladatokat kell megoldani Erlang nyelven.

A feladat két, egymásra épülő részfeladatból áll: először egy segédfüggvényt, majd ezt felhasználva egy, a teljes feladatot megoldó függvényt kell megírni.

15. a) Az M1 feladat segéd eljárása

Írjon szigetnek néven olyan függvényt, amely visszaadja egy lista pozitív elemekből álló, folytonos, semelyik irányba ki nem terjeszthető részlistáinak listáját. Törekedjék hatékony megoldásra!

```
-spec szigetek(Xs::[integer()]) -> Rss::[[integer()]].
% Az Xs pozitív elemekből álló, folytonos, maximális
% hosszúságú részlistáinak listája az Rss lista.
```

Példák:

```
szigetek([]) ::= [].
szigetek([-1,0,-2,-3,0,0]) ::= [].
szigetek([1,2,3,0,0,4,5,6]) ::= [[1,2,3],[4,5,6]].
szigetek([2,1,3,0,0,7,6,-1,-3,0,7,5,6]) ::= [[2,1,3],[7,6],[7,5,6]].
```

15. b) A teljes M1 feladat

Írjon szfold néven olyan függvényt a szigetek/1 függvény felhasználásával, amely egy negatív számokat nem tartalmazó egészlista szárazföldjeinek hosszából és legmagasabb pontjából álló párok listáját adja eredményül! Szárazföldnek a csupa pozitív számból álló, legalább egyelemű, maximális hosszúságú, folytonos részlistát nevezzük.

```
-spec szfold(Zs::[integer()]) -> Ys::[{Hossz::integer(),Csucs::integer()}].
% A negatív számokat nem tartalmazó Zs egészlistában előforduló szárazföldek
% hosszát és legmagasabb pontját leíró {Hossz, Csucs} párok listája Ys.
```

Példák:

```
szfold([0,1,0,3,4,0,0,1]) ::= [{1,1}, {2,4}, {1,1}].
szfold([0,0,30,4,10,0,0,100]) ::= [{3,30}, {1,100}].
szfold([0,0,0]) ::= [].
```

16. a) Az M2 feladat segédeljárása

Írjon dec2hex néven olyan függvényt, amely kiszámolja egy decimális számnak a 0..9 és A..F karakterek füzéréként (sztringként) ábrázolt hexadecimális alakját. A füzér utolsó karaktere legyen a legkisebb, egyes helyiértékű számjegy. Ügyeljen a 0 helyes kezelésére!

```
-spec dec2hex(D::integer()) -> H::string().
% A D decimális szám $0-$9 és $A-$F karakterek füzéréként ábrázolt
% hexadecimális megfelelője H.
```

Példák:

```
dec2hex(0) ::= "0".
dec2hex(7) ::= "7".
dec2hex(14) ::= "E".
dec2hex(75) ::= "4B".
```

16. b) A teljes M2 feladat

Írjon d2hfa néven olyan függvényt a dec2hex/1 függvény felhasználásával, amely a

```
-type fa(Elem) :: e | {n, Elem, fa(Elem), fa(Elem)}
típus-specifikációval megadott, fa(integer()) típusú bemenő argumentumát
fa(string()) típusúvá alakítja úgy, hogy minden 'n' csomópontban található
egész számot lecserél a füzérként ábrázolt hexadecimális megfelelőjére.
További segédfüggvényeket ne definiáljon!
```

```
-spec d2hfa(Fa0::fa(integer())) -> Fa::fa(string()).
% A Fa0 decimális számokat tartalmazó fa hexadecimális számokat
% tartalmazó megfelelője Fa.
```

Példák:

```
d2hfa(e) ::= e.
d2hfa({n, 14, e, e}) ::= {n, "E", e, e}.
d2hfa({n, 75, {n,200,e,e}, {n,35,e,e}}) ::=
    {n, "4B", {n,"C8",e,e}, {n,"23",e,e}}.
```